

[Arne Sørensen.]

som Efterkrigstid. Jeg tror, det er meget farligt for den Del af det danske Folk, som tilhører de frie Erhverv, at blive ved at have sine Tanker i Baglaas paa denne Maade.

Jeg tror, det er meget farligt, at man bliver ved at drømme om en Fremtid, der ikke er Fremtid, men Fortid, og jeg vilde tro, at i det Øjeblik man accepterede den Virkelighed, som er, vilde de frie Erhvervs Samfundslag, baade Landboer, Forretningsfolk og industridrivende, kunne yde et langt værdifuldere Bidrag til Samfundspolitikken her i Landet, end de gør i Øjeblikket.

Der har inden for de yngre hos Venstre været noget, man har kaldt for Nyliberalisme, og vi er nogle Stykker her, som meget længes efter, at disse Røster skal gøre sig høerte. Man har ogsaa i den høje Regering siddende en Fagmand, som tilhører den realistiske Skole af Nationaløkonomer, der har accepteret denne Virkelighed, og det burde meget snart komme frem.

Der er blevet sagt alt muligt nedsættende om Restriktioner og Statsindgreb, men der er jo — bortset fra Krig og Krigstid, Efterkrigstid og alt dette — en Udvikling i selve det økonomiske Liv, som har flyttet os væk fra Liberalismens Forhold. Det er vel endda saadan, at hvis vi ikke havde de saakaldt abnorme Krigstids- og Efterkrigstidsforhold, vilde de frie Erhverv selv søge at afvikle deres egen Frihandel og Frikonkurrence ved deres egne Monopoldannelser — det er jo en gammel Udvikling.

Jeg tror, at disse Statsindgreb vil være nødvendige, for det første for at beskytte Forbrugerne imod, at alle, der producerer en bestemt Vare, bliver enige om at holde den i for høj en Pris. For det andet tror jeg, at disse Indgreb og denne Indsats fra Statens Side er nødvendige for at værgе baade Forbrugere og Producenter, værgе hele Folket imod den Politik, som enhver Stormagt fører i Dag, og som er en Blanding af imperialistisk Stormagtspolitik og Handelspolitik. Dertil behøver man hele sin Stats samlede Kraft, og saa skal man endda være glad, hvis man kan faa et nogenlunde Resultat ud af det.

Derfor beklager vi fra vor Side, at et saa vigtigt Forslag som dette præsenteres med saa ringe Virkelighedssans, og vi efterlyser — siden det nu er foreslaaet forlænget for et Aar fremover —, at der saa i det Aar virkelig bliver i god Tid sat et sagkyndigt Arbejde i Gang af Politikere, Nationaløkonomer, Erhvervsfolk o. s. v. til at forberede

en økonomisk Plan for Efterkrigstiden paa lidt længere Sigt fremover og omfattende mere end Foreløbighed. Det er, hvad Arbejderpartierne ved enhver Lejlighed kræver, og man kan jo sagtens sige fra de frie Erhvervs Side, at Arbejderpartierne er interesseret i Statsindgreb, fordi de ikke selv ejer Virksomheder. Men jeg tror, det er en daarlig Forretning for de frie Erhvervs Repræsentanter, hvis de bliver ved at stille sig uden for den Kombination af Statsinitiativ og frit Initiativ, som er vor Tids realistiske Baggrund for Økonomien.

Der er et andet Forhold, som jeg gerne vilde sige noget om i denne Forbindelse. Det var jo lige ved, at disse meget store Spørgsmaal, som er til Drøftelse her i Dag, kun var kommet frem paa Outsider-Manér, ved en Forespørgsel, og det siger os en Del om, hvorfor Rigsdagen ikke er interessant nok. Der tales nu en Del om at gøre Rigsdagen mere interessant ved forskellige ydre Foranstaltninger, Radioudsendelser o. s. v. Der er imidlertid kun een Maade, hvorpaa Rigsdagen bliver virkelig interessant, og det er den, at de store Livsspørgsmaal for det danske Folk diskuteres offentligt i Rigsdagen; hvis det sker, behøver man ikke at tilføje noget som helst Lokkemiddel. Jeg tror, man kan sige, at Forhold som disse her, der har med Handelsministeriets og Landbrugsministeriets Omraader at gøre, i alt for stort Omfang er blevet flyttet over paa en ikke-offentlig Debat, og over til ikke-offentlige Afgørelser mellem de store Erhvervsorganisationer og Partiernes Repræsentanter i Forbindelse med Statens Embedsmænd. Det er saadan herinde i Rigsdagen, at en lang Række Sager af langt mindre Betydning hver for sig tager mere Tid end disse Drøftelser her. Det Materiale, som er fremlagt her i Handelsministerens Fremsettelsestale, en 15—18—20 store vigtige Varegrupper, er i Virkeligheden ikke til en Eftermiddags, men til en Maanedes Debat herinde.

Jeg vil nævne et Eksempel paa noget, som har haft meget ringe Gavn af ikke fra Begyndelsen at komme frem i Offentligheden, nemlig de Drøftelser, som har fundet Sted om Nedskæringen af Papiret. Jeg har for mit Vedkommende faaet mine Oplysninger om disse Forhandlingers Resultat gennem Repræsentanter for den Brancheorganisation, jeg er Medlem af i mit private Erhverv, og det er selvfølgelig meget godt, at man kan faa det paa den Maade. Men naar det paa et vist Tidspunkt kom frem, som ogsaa flere har været inde paa her, at man tænkte sig en Nedskæring paa 15